

LA RAMBLA

SEMMANARI CATALÀ.

LA VIDA DEL CABRET D'OR

2 cuartos cada número.

Surtirà un cop cada
semana.

Se ven en totas las
llibreries.

LA ESTISORA.

Preneint l' instrument pel que 'l maneja, titulen *La estisora*, aquest article, tenint intenció de parlar dels subjectes que 'n fan us. No 's creui que anem á enrahonar dels sastres; aquets, si bè tènen algun punt de contacte ab las donas, perque'retallan, ab tot no *retallan* de molt tant, en la acepció moral de la frasse, y *retallan* molt mes, materialment parlant. Volem parlar del *bell secso*.

Las donas, pues, son las *retalladoras* per esce-
lencia, y tróvintse allá hont vulgan, sempre tènen la *estisora* amanida, sempre tènen la llengua á punt de murmurar.

Si una dona tota sola va pel carrer y 'n veu passar una altra que, á son parer, porta 'l vestit massa llarch, ó massa curt, ó 'l gorro massa petit, ó 'l pentinat massa alt, se gira á dreta y esquerra per si veu algun coneigut per comunicarli, y si algun no 'n passa, diu de manera que 'ls tran-
seunts ho sentin: ¡Mare de Déu quin vestit! ó Verge pura, quin gorro! ó 'es tota una conciencia por-
tar aquet pentinat! Es dir, se fón per *retallar*.

Si la dona no vá sola jalli es lo sentirla! Mira aquella, esclama, pot ser lo seu marit ha treballat quinze dias per poguerli comprar aquell vestit y ella 'l va rossegant d' aquet modo. O bè: mira aquella, rossegà 'l vestit aixís y, si molt convé, encara 'l deu á la modista.

Cuan son dugas las que *retallan*, amigo ¡com s' hi recrean! Escólintlas.

—En Cosme s' ha casat ab la Llussia...

—Ah, al últim 'ls pares d' ella hi hau vingut b!

—Es clar, si tot alló de posarhi obstacles era una comedia per ferli cárurer. ¡Com que 'ell té pinyó!...

—No ho sé si s' enganyan. Ell prou va ben vestit, pero si anessim á miraho tot, tal vegada trovariam que gasta lo que pot y lo que no.

—Sí, pero per la Llussia...

—Ja es saber que per ella... Aixó sí, valdria

2 cuartos cada número.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ.

Carrer Ample, n.º 26.

LIBRERIA DE I. LOPEZ,
Barcelona.

mes que Déu no 's dongués familia, si no, pobres criatures anirán mes deixadas qu'un drap de cuyna.

—Vol dir? La mare de la Llussia ja sabia jo que era molt deixada, però ella no 'm creya que ho fós.

Y no se las escoltin mes, porque sino fóra cosa de passar un parell d' horetas *retallant* subjecte per subjecte las famílies dels nuvis.

Tinguinho per segú: ¡van dugas donas juntas? murmuran. ¡S' están calladas en un balcó ó en un palco del teatro? buscan tela per *retallar*. Las excepcions van mes escassas que las unsas pel carrer. No vull dir que las meyas amables lectoras estigan compresas en la regla general, al contrari; y en proba d' aixó que cap d' ellas coneix al nuvis en Cosme y la Llussia. Ni cap d' elles se veurá retratada en lo que yaig á contar. Cuidado, que no es cuento.

M' estava jo en l' antessala d' un taller de fotografia llegint lo diari, esperant que 'm toqués lo torn, cuan varen entrar dugas senyoretas ab dugas mares. Saludo y continuo llegint. Las mares s' assentan al sola, cansadas d' haver pujat cent y pico d' esglabons, y las senyoretas prenen un àlbum que per allí havia y s' assentan prop del meu silló, de manera que sentia paraula per paraula, totes las que deyan.

—Miremnos aquest àlbum mentrens nos esperem, Angeleta?

—Mirem. Obran l' àlbum per la primera plana.

—Quin senyor mes gras!

—Si que 's debia cansar per pujar fins aquí dalt á retratarse!

—Aquesta deu ser la seva senyora. Va ab mànegra de curta, com que tingués 'l bras molt bonich.

—Mira, aquet va tots los vespres al café de 'n Cuyás. ¡Es mes bufado!

—Bè prou que 's veu en lo modo que 's va plantar!

—Quin gorro més estremat que porta aquesta!

—Al menos podia posar-se un vestit que s' hi digués mes!

—Mira, aquesta va ab marinera!

—Y que la porta ab bén poca gracia! Las marineras, si no se saben du, son molt ridícules. Aquí 'n téns la prova.

—Aquesta es aquella que diuhen que es tant guapa.

—Qué vols que 't diga, es molt encantada. Després queus? no sap vestí.

—Oh, si la sentissis enrahonar! Sembla de fora.

—La gent per allí ahont la pega. Lo mateixa á la Riteta, ves qué té de guapa.

—Si es mes morena...

—Y aquell mirar tant desvergonyit!

—Aquesta es la viuda aquella que avans anava pe 'l carrer de Fernando.

—Al últim crech que s' hi va casar ab aquell que la veyam sempre.

—Bè ho diuhen; pero se 'm fa molt estrany, perque ell es jove que podria ser fill d' ella; després, que ella no tenia gaire bona fama.

—Aquet s' ha retratat llegint un llibre.

—Deu esser estudiant. ¡Quins peus tant grossos té!

—Si que pót dormir dret!

—Quin cap tant gros que té aquet!

—Ja 'l coneix: 'e diu, 'e diu... Mamá! com se diu 'l gos de casa la Quima?

—Qué vols dir lo César? contesta la mamá.

—Sí, just, diu la filla á la seva amiga senyalant lo retrato, aquet s' diu Cesareo. Anaba al Euterpe ab lo meu cusi. Es un que vol saber de tot y en res entent pilotà.

—Ay, ay! La pentinadora de la Magdalena.

—No 'n fa pas de pentinadora. 'S va casar ab un ebanista.

—Que era tafanera!

—No me 'n parlis. A la Magdalena l' havia posada molt mal y ella encara la sufria.

Se diu si li duya alguna carta que pe 'l carrer li donaba en Martinet, y entregaba á aquet las contestacions de la Magdalena.

—Fins aquí, si tu vols la Magdalena no feya cap mala cosa.

Arrivant aquí, 'l retratista 'm cridà.

M' aixeco, saludo, entro á la galeria y dich al retratista en veu baixa:—Fássim lo favor de no posar en l' álbum de vostè cap proba dels meus retratos.

—Per qué? contestà 'l fotògrafo.

—Perque no vull que 'm passin cap estisorada. Ja sento una pila de donas que diuhen:—Mes valdria que 's cuidés d' ell, aquet.

FRANCESCH POUS.

PENSAMENTS.

Quant sufreix ferida l' ànima,
Mar irat, cel embrunit,
Que plau la tempesta à fora
Quant hi ha la tempesta à dins.

En la corona d' espines
Que mon cor porta temps ha,
No hi queda una sola aresta
Que no 'n degoti la sanch.

MARÍA BELLVER.

Avisem á tots los que tènen la amabilitat de remetres eserits per insertar, que los anirem publicant tant bon punt poguem (s' enten los que tigan alguna condició literaria), perque los rebem en tant gran número, que únicament de 'n mica en mica podrem acontentar á tothom

LA VIRTUT Y LA CONCIENCIA.

DRAMA EN QUATRE ACTES Y EN VERS, ORIGINAL DE DON EDUARD VIDAL.

Nos plau consignar que la literatura dramática catalana en lo poch temps que conta de existència, ja ha donat obras y obras aplaudidas en tots géneros. La producció que últimament s' ha posat en escena en lo Teatre català tendeix al gènero melodramàtic d' una manera marcada.

Los autors catalans, coneixedors d' altres literatures, y que contan ab un públich també avesat á veurer dràmas escrits en altres idiomas, en aquets d'euhen estudiari y estudian ab profit y d'euhen ensayar, com fan, tots los géneros que 'l públich coneix. Així lo Sr. Vidal ha portat á la escena catalana lo gust melodramàtic y encara que no fós per altre motiu, essent l' obra de bonas condicions, l' autor es digne de elogi.

Nosaltres nos guardarem b' de dir quin gènero dràmatic es millor, si aquet ó un altre, perque aixó es cuestió de gustos y estem plenament convensuts que lo bo, es bo en tots los géneros, com lo dolent es dolent, trobis allí hont se trobi. Tampoch direm per quin gènero lo públich mostra predilecció, ja que li veiem applaudir tota classe d' obres que, mes ó menos, s' ho mereixen.

Fer disputa d' aixó, es ferla de si es mes guapa una dona blanca que una dona morena y de si es de pitjor ó millor gust aquell á qui n' hi agradan unes ó altres.

Sentats aquets precedents, entrem á parlar del drama que valgué al autor molts aplausos y ser erudit á las taulas en varias ocasions.

Una noya pura y honrada, que estima de una manera angelical, á qui las promeses no alucinan, ni fan titubear las amenassas, ni las adversitats li arrenca un mot d' agravi, representa la *virtut*. Un pare que, per preferir son fill á sa filla, sens pensar alenta fins los desviaments del preferit, produintli son procehir cruels remordiments, representa la *conciencia*.

Aquells personatges, una mare carinyosa que, comprendent l' error de son marit no pót inclinarli la voluntat; un jove enamorat que dóna crèdit á enganyosas apariencies; lo fill, bo en lo fondo pero que deixantse portar per un mal amich al camí del vici se troba, sens poquerse detenir, en la pendent del crim; un jove de cor pervertit, ahont hi tènen cabuda tota classe de passions desenfrenadas, que mort en lo moment d' haver comés un déficit; un home de b' que sols viu per fer bonas obres, que anatematisa las dolentes, y que per la major ditzia de dos amants virtuosos, ofega en son mateix cor un amor allí nascut y una esperansa que en sa ma estàba realisar, son los subjectes ab los cuales juga l' acció.

Fem cas omis del hermano Benet, personatxe que

sols té una escena en lo primer acte, tant secundari, que marcadament se veu que sobra.

Los caràcters no s' desdiuhen en tota la producció. Los efectes vènen tots naturalment nascuts, si bé estan massa aglomerats en l' últim acte. Lo tercer es sens dupte lo millor del drama.

Lo fi no pót ser mes moral, pues resulta castigat lo vici, portat á bon camí lo descarriat y y recompensada la virtut.

Lo llenguatxe propi en general, nos semblaria millor si no hi hagués alguna que altra expressió no usada, y molt menys per la classe obrera, que es en la que gira l' argument.

La direcció es digne d' aplauso. Lo desempenyo molt b' y no anomenem cap dels actors, perque tots tingueren moments felicissims posantse á gran altura. Ab tot voldriam quel amant, en lo segon acte, se reprimís al explicar son amor, ja que, no havent sufert contrarietat de cap mena, ni esperantsen cap, no hi ha rahó perque arrixi á arreciar llàgrimas.

Ab justicia lo públich eridá al autor y als actors variadas vegadas á las taulas, y augurem al Teatro català molt bonas entradas ab *La virtut y la conciencia*.

Rebi lo senyor Vidal la nostra enhorabona per lo triomfo obtengut ab la seva última obra, que á no tenirne altres de indisputable mérit, ella sola 'ns revelaria un bon poeta dramàtic de qui déu esperar molt la escena catalana.

VENTURA ROIG.

LA NINA DEL CABELL D' OR.

N' es molt hermosa la nina,
la nina del cabell d' or,
per tot allí hont ella passa
ne deixa ferits los cors,
per ella n' estan gelosos,
gelosos tots los pastors,
y 's ecos de la montanya
sols repeleixen son nom;
que n' es hermosa la nina,
la nina del cabell d' or.

Un cavaller l' ha trovada,
per ella ha sentit amor;
des que 'l cavaller la estima,
ja la deixan los pastors,
no s' veu son nom en las albas,

ja no li cantan cansons,
sas amigas mes amigas
la deixan sola per tot,
y trista s' posa la nina,
la nina del cabell d' or.

Ja li diu lo cavaller:
Estrella de mös amors,
tendre tortoreta mia
no vulgas matar mon cor,
estimam com jo t' estimo,

y teus serán mas tresors,
regnàras en mon castell.
Y ella li respon que no

que estima á un altre la nina,
la nina del cabell d' or.

La nina n' está plorosa,
ha perdut sas il·lusions;
la vall celebrá una festa,
lo casament d' un pastor,

del pastor qu' ella estimaba,
que ha eregut, com creu tothom,
que l' amor de 'l cavaller

la nina b' l' correspon.
Si n' es de infelis la nina,
la nina del cabell d' or.

Sens saber lo que li passa,
perduda pe 'l mitx del bosch,
la nineta s' desespera
sense trovarne consol.

Malehida la hermosura
que 'm causa tant grèu dolor!

Així crida y tan sols l' eco
dolor! dolor! li respon.

Ay! plora la pobre nina,
la nina del cabell d' or.

La fosca ja s' va extenent,
ja no llu ni un raig de sol,

y encara corra la nina,
sola, perduda pel bosch.

Ja no sab lo que li passa,
de res se sab dar rahò;

ja sas forsas la abandonan,
cau pronunciant un nom,

quedant com morta la nina,

la nina del cabell d' or.

De nit, un bon hermitá

que té sa hermita allí prop,

a la nina ha recullit,

procurant darli consol.

Mes ay! que ja la pobreta

no conserva cap recort,

y plora y sonriu á un temps,

tot repetint aquell nom,
pus boja ha quedat la nina,
la nina del cabell d' or.

Lo cavaller al saberho,
busca en la guerra la mort,
lo pastor, que n' es la causa,
fuig, abandona aquell lloc,
la nina s' està en la vall
respectada de tothom,
teixintse sempre coronas
per adornar sos amors,
y tots ploran per la nina,
la nina del cabell d' or.

ANDRÉU SALA.

XIU XIU.

Se nos ha dit (pero per mor de Ieu no ho digan á ningú perque 'ns han encarregat molt lo secret) que lo dilluns que vè, lo primer galan jove del TEATRO CATALÀ Sr. Clucellas dóna lo seu benefici, es á dir lo dòna, se 'l queda, pero fa una funció que n' hi haurá per Illogari sillons. Primerament posará en escena la bonica pesa en un acte del senyor Arnau LAS ATMETLLAS d' ARENYS després la novena representació de lo drama de don Serafi Pitarrà LAS MODAS, y per si de festa, com si diquessem per postres, lo estreno de la pessa en un acte UN INGLÉS EN MATARÓ. Y tot això per dos rals y 'l sil·lò! quant las atmetllas solas, ja poden anar á lo conserver que vulgan que no las trovarán ménos de sis rals la liura.

Recòrdintse de no dirho, perque despresa, si á can Lopez, que es ahont despatxan en contaduría, hi ha gués empentas y desgracias no volem tenirne la culpa nosaltres.

Si 'l senyor Clucellas sapigués que ho havem dit á ningú, ja estavam frescos!

—Qué me 'n diu del ball de *El Gavilan*?

—Home, que estiguè molt il·ludit. Lo salvò, adornat ab gust y bon humor; la orquesta, bona; la concurrencia, moltà; los trajes variats; y tothom, havent fet lo propòsit de divertirse, no s' podia esperar menos de surtirsen cada qual ab la seva. Per la meva part li asseguro que 'n quedí del tot satisfet.

—Y jo de tal manera, que espero que dongan lo segon ball.

Per que quedian parats, ja veurán la gent fins en que 's fican.

Diuhen que lo drama LAS MODAS té molts mes versos dels que en la escena 's diuhen, á causa d' haverse tingut d' escurrir perque era de massa duració, y que per consegüent eonvén comprarlo perqué los que no s' llegeixen no 'n saben la meytat.

Ara vegin vostés qué n' han de fer!

—Oh! y encara no s' acontentan ab això; sino que diuhen que si se 'n venen tants, que si la segona edició de las Joyas de la Rosera ja s' acaba...

Fassin que, arrivi á oídos del Sr. Puig que també ven; ¡O rey ó reis! y no 'ls arrendo la ganancia.

Lo mateix que 'ls que diuhen que tot això ho diem perque los interessats 'ns ho encarregan; Malviatge!...

—Un me va dir que *La Conquista de Madrid* era una bona obra.

—Sempre hi ha gent que no s' hi descalسان. Una cosa inverosímil, que no té solta ni volta.

—Perço mateix que á mi no 'm va pas agratjar; y que no digan, que no la fan pas malament. Ademés al principi de la temporada habian anunciat que per aquela zarzuela se pintaban decoracions y... res d' això.

—Bé; al principi de la temporada era cuestió de fer abono.

—Doncas los empressaris poden dir que son molt frachs?

—Perquè?

—Perque no son gent de cumpliments.

—Que no 's podrian portar á la Exposició de París las restauracions fetas de poch temps en la Catedral?

—Prou; com també podria portarshi la casa de 'l Gibert y la fatxada del Liceo.

—Vol dir que guanyarian premi?

—¡Vol callar!!

